

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/153/2024
Identifikačné číslo spisu:	2120203424
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2120203424.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Slovenskej sporiteľne, a. s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Piešťany, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598, proti žalovaným 1/ K. T., narodenej XX. D. XXXX, B. D. XXX, 2/ E. T., narodenom X. L. XXXX, B. D. XXX, žalovaní 1/ a 2/ právne zastúpení advokátkou JUDr. Annou Žedenyiovou, Trenčín, Palackého 85/5, 3/ W. T., narodenom XX. R. XXXX, B. D. XXX, 4/ F. T., narodenej XX. O. XXXX, B. D. XXX, o zaplatenie 193.971,30 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava, pod sp. zn. 38Csp/26/2020, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2024 sp. zn. 22CoCsp/15/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 7. marca 2023 č. k. 38Csp/26/2020-233 rozhodol, že žalovaní 1/, 2/, 3/ a 4/ boli povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 192.967,82 eura, spolu s úrokom vo výške 5,02 % ročne zo sumy 192.697,82 eura od 25. júla 2017 do zaplatenia, najneskôr do 20. júna 2039 a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 192.967,82 eura od 25. júla 2017 do zaplatenia, a to do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I.), vo zvyšku žalobu zamietol (II.) a žalobkyňa mala voči žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 % trov konania (III.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 369 ods. 1 a 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, 2, § 53 ods. 9, § 54a, § 879v, § 565, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vécne svoje rozhodnutie

odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním súd prvej inštalácie zistil, že žalobkyňa, ako veriteľ, uzavrela so žalovanými 1/ až 4/ ako dlžníkmi XX. júla XXXX Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej im poskytla splátkový úver na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľností vo výške 198.200 eur. Účelom úveru bolo splatenie úveru v inej banke štandardným procesom. Úroková sadzba bola dohodnutá fixná 1 rok vo výške 5,09 % p. a. Výška splátky a splatnosť splátky bola od prvého čerpania do 31. augusta 2011 vo výške 872,21 eura mesačne k poslednému kalendárnemu dňu, od 20. septembra 2011 vo výške 914,25 eura mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver v 334 splátkach od 20. septembra 2011 s konečnou splatnosťou úveru 20. júna 2039. Splácanie si zmluvné strany dohodli progresívne inkasom z inkasného účtu. Žalobkyňa listom z 19. júna 2017 označeným ako výzva, doručeným žalovaným 1/ a 2/ 26. júna 2017 a žalovaným 3/ a 4/ 23. júna 2017 oznámila žalovaným, že boli v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 19. júna 2017 vo výške 6.157 eur a vyzvala ich na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Zároveň ich upozornila, že ak dlžnú sumu neuhradia, bude oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva. Žalovaní omeškané splátky neuhradili, preto žalobkyňa 24. júla 2017 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, čo oznámila žalovaným Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 25. júla 2017, keď uviedla, že nastal Prípád porušenia v zmysle bodu 8.1. písm. a) Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a Splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a. s., s účinnosťou od 1. januára 2015. Oznámenie bolo žalovaným 1/ a 2/ doručené 1. augusta 2017 a žalovaným 3/ a 4/ 3. augusta 2017. Súd prvej inštalácie zmluvu o úvere vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, zdôraznil však, že na uvedenú zmluvu nebolo možné aplikovať zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pretože tento zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia, úpravu a údržbu nehnuteľností, ktorý bol poskytnutý žalovaným. Žalovaní vzniesli námietku premĺčania a argumentovali tým, že žalobkyňa zosplatnila celý úver 24. júla 2017, čím ale zapríčinila začatie plynutia premĺčacej lehoty od 21. októbra 2016 a keď podala žalobu na súd 24. apríla 2020, podala ju po uplynutí premĺčacej doby. Podľa žalovaných si žalobkyňa mohla uplatniť svoje právo podaním žaloby najneskôr 21. októbra 2019. Dátum zosplatnenia úveru 24. júla 2017 nemal podľa žalovaných žiadny vplyv na zmenu počiatku premĺčacej lehoty, pretože toto právo si žalobkyňa mohla uplatniť už skôr. Súd prvej inštalácie konštatoval, že v predmetnej veci sa začiatok plynutia premĺčacej doby spravuje všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka, žalobkyňa mohla svoju pohľadávku po prvýkrát voči žalovaným uplatniť na súde 25. júla 2017. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo 24. júla 2017, pričom žalobkyňa žalovaných predtým vyzval na úhradu dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní a zároveň im uviedla, že v prípade ak dlžnú sumu neuhradia v lehote, bude oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. Žaloba bola podaná na súde dňa 24. apríla 2020, teda včas, pred uplynutím zákonnej trojročnej premĺčacej doby. K výške žalobou uplatnenej pohľadávky súd prvej inštalácie uviedol, že ku dňu zosplatnenia bola vo výške 200.856,13 eura a pozostávala z istiny vo výške 194.471,30 eura, úrokov vo výške 6.237,88 eura a úrokov z omeškania vo výške 146,95 eura. Žalovaní po zosplatnení do podania žaloby vykonali úhrady vo výške 500 eur, ktorú sumu žalobkyňa započítala na istinu. Žalobkyňa vo vyčíslení pohľadávky zo 17. januára 2022 uviedla, že si uplatnila nepremĺčanú časť pohľadávky pri zohľadnení trojročnej premĺčacej lehoty od 20. mája 2017 do 23. apríla 2020 (do spisovania žaloby). Žalovaní na predmetný úver podľa vyčíslenia žalobkyne zaplatili celkovo sumu 68.543,31 eura, z predložených výpisov z úverového účtu súd zistil, že žalovaní na úver uhradili celkovo sumu 69.546,79 eura. Súd preto znížil sumu žalovanej istiny o sumu 1.003,48 eura (69 546,79 - 68 543,31), pretože žalovaní zaplatili na predmetný úver viac, ako tvrdila žalobkyňa a uložil žalovaným 1/ až 4/ povinnosť spoločne a nerozdielne žalobkyni zaplatiť sumu 192.967,82 eura. Námietky žalovaných o tom, že im nebolo zrejmé, pre ktorú konkrétnu splátku žalobkyňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť daného úveru súd pre rozhodnutie veci nepovažoval za podstatné, dôvodné neboli ani námietky týkajúce sa spôsobu splácania úveru, pretože zmluvne bolo nastavené progresívne splácanie úveru, pri ktorom v prvej polovici „života“ úveru väčšia časť splátky pripadá na úroky a menšia na istinu. Pri rozložení splátky, teda ktorá jej časť bola započítaná na istinu a ktorá na úroky, bolo potrebné vychádzať z výpisu z úverového účtu, ktorý zobrazuje reálne zaplatené splátky a ich započítanie. Nebolo možné vychádzať z amortizačnej tabuľky, ktorá bola len prehľadom splátok v prípade riadneho splácania splátok úveru. Tvrdenie žalovaných, že chceli na predmetný úver plniť, ale žalobkyňa uzatvoril úverový účet a plniť už nemohli, žalovaní žiadnym spôsobom nepreukázali, žalobkyňa toto tvrdenie poprela. Žalovaní žiadnym

spôsobom nepreukázali, že by plnili inú sumu, ako vyplývala z listín, ktoré boli súčasťou spisu. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok aj na úrok z úveru vo výške 5,02 % ročne z istiny vo výške 192.967,82 eura od 25. júla 2017 (t. j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru), do zaplatenia, najneskôr však do 20. júna 2039 (t. j. do dňa konečnej splatnosti úveru), pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16. júna 2020, so sp. zn. 1Cdo/94/2019, so sp. zn. 3Cdo/35/2020, so sp. zn. 4Cdo/66/2020, so sp. zn. 9Cdo/24/2020. Vo zvyšku uplatneného zmluvného úroku súd žalobu nepovažoval za dôvodnú. Žalobkyňa si uplatnila aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania 5% ročne zo sumy 225.833,76 eura od 24. apríl 2020 (súčet istiny vo výške 193.971,30 eura a úrokov z úveru vyčíslených od zosplatenia do 23. apríla 2020 vo výške 31.862,46 eura. Žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania nielen z istiny, ale aj z jej príslušenstva. Súd prvej inštancie zdôraznil, že úroky ako aj úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky. Žalovaní sa dostali do omeškania, pretože peňažný záväzok včas a riadne nesplnili, žalobkyni preto vznikol nárok popri plnení istiny aj na úrok z omeškania, pretože ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Žalovaní sa dostali do omeškania so zaplatením peňažného dlhu 25. júla 2017, pretože k zosplateniu úveru došlo dňa 24. júla 2017, žalobkyňa tak mala nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda vo výške 5 % (5 + 0,00 %) ročne zo sumy istiny 192.967,82 eura od 25. júla 2017 do zaplatenia. Odvolací súd o trovách konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 27. marca 2023 sp. zn. 22CoCsp/15/2023 rozhodol tak, že odvolací súd odmietol odvolanie podané za žalovaných 3/ a 4/ Občianskym združením OPOS (I.), odvolanie žalovaných 1/ a 2/ voči zamietajúcemu výroku II. napadnutého rozsudku odmietol (II.), rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. potvrdil (III.) a žalobkyňa mala voči žalovaným 1/ až 4/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (IV.). Svoje rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že odvolanie žalovaných 1/ až 4/ bolo doručené prostredníctvom Občianskeho združenia OPOS, ktoré tvrdilo, že na pojednávaní dňa 24. januára 2023 predložilo súdu prvej inštancie plné moci za žalovaných 3/ a 4/ s tým, že plná moc bola udelená aj pre prípadné konanie o opravnom prostriedku (odvolanie, dovolanie). Z obsahu spisu, a splnomocnení z 23. januára 2023 odvolací súd zistil, že W. T. - žalovaný 3/ a F. T. - žalovaná 4/ splnomocnili Občianske združenie OPOS so sídlom Trenčianska Teplá na zastupovanie v súdnom spore na konanie č. k. 38Csp/26/2020 na deň 24. januára 2022 od 12:30 hod. s tým, že za občianske združenie bolo oprávnené konať jeho predseda, ktorým je L. N.. Z uvedeného bolo jednoznačné, že žalovaní 3/ a 4/ neudelili občianskemu združeniu písomné splnomocnenie na zastupovanie v celom súdnom konaní (na rozdiel od žalovaných 1/ a 2/, ktorí podľa textu ich splnomocnenia splnomocnili občianske združenie na zastupovanie pri všetkých a akýchkoľvek právnych úkonoch, ktoré neboli v rozpore s právnym poriadkom), ale len na zastupovanie na určitý úkon - na zastupovanie na pojednávaní konanom 24. januára 2020. Z uvedeného dôvodu občianske združenie, ktoré nebolo zástupcom žalovaných 3/ a 4/ zvoleným pre celé konanie, nemohlo podať za žalovaných 3/ a 4/ odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie, pričom uvedené občianske združenie nebolo ani stranou sporu. Odvolací súd preto odvolanie podané za žalovaných 3/ a 4/ prostredníctvom Občianskeho združenia OPOS odmietol. Odvolací súd ďalej zistil, že žalovaní 1/ a 2/ napadli odvolaním všetky výroky rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 192.967,82 eura, spolu s príslušenstvom, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobkyňa mala voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 %. Pokiaľ žalovaní napadli aj výrok II., napadli výrok, ktorým im nemohla byť spôsobená ujma, nejde preto o rozhodnutie vydané v ich neprospech. S poukazom na ustanovenie § 359 CSP žalovaní 1/ a 2/ preto neboli oprávnenými stranami podať odvolanie voči tomuto zamietajúcemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie (výroku II.). Odvolací súd preto odvolanie žalovaných 1/ a 2/ voči zamietajúcemu výroku II. napadnutého rozsudku odmietol, ako podané neoprávnenými osobami. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na žalovanými uplatnené odvolacie dôvody bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď žalobe v časti 192.967,82 eura vyhovel a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 %. Nebolo možné súhlasiť s odvolateľmi,

že v rozhodnutí bolo iba strohým a formalistickým spôsobom opísané konštatovanie súdu prvej inštancie bez akéhokoľvek dokazovania, keď nebolo uvedené aké dôkazy súd vykonal, aké nevykonal, akým spôsobom súd dospel k právnym záverom k priznaniu nároku žalobkyni. Súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne, dostatočné dokazovanie, ktoré podrobne vyhodnotil, uviedol z ktorých dôkazov vychádzal, poukázal na relevantné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Nebola jasná námietka odvolateľov o tom, že prečo sa súd prvej inštancie nezaoberal meritom veci, predbežnou otázkou, ktorá nebola zodpovedaná. Súd prvej inštancie sa meritom veci zaoberal, podrobne zdôvodnil, ako dospel k sume, zaplataenie ktorej uložil žalovaným. Napadnutý rozsudok nebolo možné považovať za nedostatočne odôvodnený - arbitrárny. K námietke žalovaných, podľa ktorých nebolo zrejmé, prečo súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu zistil, že v priebehu konania žalovaní nenavrhovali vykonanie žiadnych dôkazov, namietali premlčanie uplatneného nároku žalobcu a spornosť uplatnenej pohľadávky, s čím sa však súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vyrovnal. Na preukázanie svojich tvrdení žalovaní nepredložili žiadne dôkazy, ich námietky voči uplatnenej pohľadávke zostali len v pozícii tvrdení. Žalovanými predložená amortizačná tabuľka nemohla slúžiť ako dôkaz ich tvrdení o nedôvodnosti uplatneného nároku, pretože táto tabuľka predstavovala informáciu o splátkovom kalendári, pokiaľ by splátky úveru boli riadne plnené. Splátky však žalovanými riadne plnené neboli, uvedená tabuľka preto nemala žiadnu výpovednú hodnotu k výške uplatnenej pohľadávky. O sume vykonaných úhrad na predmetný úver vypovedali dáta z výpisu z úverového účtu, ktorý bol ako dôkaz predložený a súd prvej inštancie sa ním podrobne zaoberal, na základe čoho zistil, že žalovaní zaplatili na úver vyššiu sumu, ako tvrdila žalobkyňa, a toto zistenie aj premietol do svojho rozhodnutia, keď časť uplatneného nároku zamietol. K uplatnenému nároku v súvislosti s námietkou premlčania odvolací súd dodal, že predmetnou žalobou si žalobkyňa uplatnila nárok na zaplataenie časti zosplateného úveru v sume splátok od 20. mája 2017 do 24. júla 2017, žaloba bola súdu prvej inštancie doručená 27. apríla 2020, nárok žalobkyne preto premlčaný nebol (§ 101 Občianskeho zákonníka). K namietanej absencii preskúmania splnenia zákonných podmienok podľa § 566 Občianskeho zákonníka odvolací súd uviedol, že uvedené zákonné ustanovenie sa na preskúmanú vec nevzťahovali, pretože v predmetnej veci ide o splátkový úver (ako vyplýva už z jeho názvu v zmluve), keď sa účastníci predmetného zmluvného vzťahu dohodli na úhrade dlhu v splátkach, pričom úhradu splátky nebolo možné považovať za čiastočné plnenie dlhu. V prípade splátok je záväzok vopred rozdelený na niekoľko samostatných častí, ktorých súčet predstavuje celkový objem dlhu. Spôsob priradovania finančných prostriedkov - objemu splátky pritom upravuje bod 5 Obchodných podmienok žalobkyne pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom. Žalovaní namietli aj skutočnosť, že žalobkyňa neposúdila pred poskytnutím úveru ich schopnosť splácať úver. V preskúmanej veci išlo síce o spotrebiteľskú zmluvu, nie ale o spotrebiteľský úver (§ 1 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch), ustanovenie § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý upravuje posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa na uvedený úver preto nevzťahoval. Tvrdenie, že na úver chceli plniť, ale žalobkyňa im to neumožnila, žalovaní nepreukázali. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 24. júna 2010 sp. zn. 5Obo/52/2010, ktorý ustálil, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. S poukazom na uvedenú argumentáciu odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalovaných boli nedôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. V odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená) a § 420 písm. f) CSP (odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Rozsudok napadli v celom rozsahu a navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a oprávneného zaviazal

k náhrade trov dovolacieho konania vo výške 100 %. Rozhodnutie odvolacieho súdu čo do výroku I. záviselo od vyriešenia právnej otázky, či bol veriteľ (žalobkyňa) oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky pre spornosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva a pre ktorú konkrétnu splátku žalobkyňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť daného úveru, či sa súd prvej inštancie a odvolací súd dostatočne vysporiadali so začiatkom plynutia premĺčacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka, čím porušil zákon § 185 a nasl. CSP (dokazovanie). Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nevyplývalo, že sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou žalovaných o spornej pohľadávke a s tým súvisiace následné zosplatnenie úveru, ktoré boli dôležité pre správne posúdenie premĺčacej lehoty. Táto právna otázka bola kľúčová pre správne rozhodnutie vo veci (ako exekučnej tak aj civilnej). Odvolací súd mal preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť pre jeho arbitrárnosť, pretože súd neuviedol zásadné argumentačne riadne a vyčerpávajúce podložené vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Dovolatelia poukázali na uznesenie najvyššieho súdu z 14. júna 2017 so sp. zn. 8Cdo/211/2016 a na rozhodnutia Ústavného súdu SR IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 332/09, III. ÚS 275/2018. Súd prvej inštancie a rovnako tak aj odvolací súd v posudzovanom prípade nesprávnym procesným postupom znemožnili žalovaným, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd podľa žalovaných nekonal nestranné. Odvolací súd svojou nečinnosťou rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v rozpore so zákonom (t. j. v rozpore s Občianskym zákonníkom a CSP). Nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom spočívala v tom, že odvolací súd sa nezaoberal meritom ich odvolania rovnako ako súd prvej inštancie. Žalovaní už pri podaní svojho odvolania namietali nesprávny procesný postup podľa CSP súdu prvej inštancie a to skutočnosť, že pohľadávka žalobkyne bola nesprávne vypočítaná teda bola neoprávnená, avšak touto námietkou sa nikto nezaoberal, pretože splátky si žalobkyňa svojvoľne navyšovala a svojvoľne priradzovala k jednotlivým obdobiam, čím dostávala žalovaných do omeškania. Preto bolo potrebné sa zaoberať či bola pohľadávka vyčíslená žalobkyňou vypočítaná správne a platby ktoré boli namietané žalovanými boli opodstatnené. Preto bolo potrebné, aby sa súd prvej inštancie zaoberal jednotlivými platbami, aby zodpovedal právnu otázku či bol veriteľ oprávnený zosplatiť úver a s tým súvisela aj otázka premĺčania nároku žalobkyne. Táto právna otázka bola kľúčová pre správne rozhodnutie vo veci. Dovolatelia namietali bod 15. a 17. rozsudku odvolacieho súdu a bod 35. rozsudku súdu prvej inštancie, a v ďalšom uviedli, že amortizačnú tabuľku predložila žalobkyňa, nie žalovaní, tí iba poukazovali na rozpor medzi amortizačnou tabuľkou a splátkami z výpisov na úverovom účte. Žiadny z dôkazov nemohol byť sporný na preukázanie tvrdení žalovanými, lebo bol vytvorený žalobkyňou. Otázka, ktorá ostala nezodpovedaná, či boli žalovaní v omeškaní so splácaním pohľadávky, ktorou splátkou a či mohol veriteľ úver zosplatiť, čím bola potom aplikácia právnej normy na premĺčanie neistá alebo predčasná. Žalovaným však nebolo zrozumiteľné na základe akých dôkazov súd prvej inštancie, ako i odvolací súd dospeli k takémuto právnomu záveru, ak otázka spornosti pohľadávky bola stále nezodpovedaná (posledná omeškaná splátka, samotné zosplatnenie úveru, ako i začiatok plynutia premĺčacej lehoty), ak nebola zodpovedaná otázka omeškania žalovaných, ktorá priamo súvisí so začiatkom premĺčania nároku žalobkyne, potom aj právny záver súdu prvej inštancie o tom, že nebola pohľadávka premĺčaná bol nesprávny. Žalovaní počas celého konania tvrdili, že im žalobkyňa zabránila vykonávať vklady na úverový účet, z dôvodu, že tento bol uzavretý a nebolo možné vykonávať žalovanými platby ani priamym vkladom na pobočke banky. Všetky tieto skutočnosti vyplývajú zo zvukového záznamu z pojednávania, kde boli námietky prednesené. Svoje námietky uviedli aj v odvolaní, kde bolo zrejmé, že sa súd prvej inštancie s ich námietkami nestotožnil. Odvolací súd poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu so sp. zn. 5Obd/52/2010 z 24. júna 2010 (správne má byť sp. zn. 5Obo/52/2010, pozn.), avšak v tomto rozhodnutí nešlo o spor so slabšou zmluvnou stranou, teda spotrebiteľom. V danom prípade žalovaní neboli schopní zabezpečiť dôkaz, ktorým nedisponuje nik iný iba žalobkyňa. Aj keď by mal dôkaz v tomto konaní priaznivejšie účinky pre žalovaných žalobkyňa, sama zo svojej vôle, takýto dôkaz nikdy nebude produkovať, tým by išla proti svojej žalobe, v prípade, žeby sa preukázali skutočnosti tvrdené žalovanými.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že napadnutým rozsudkom súd žiadnym spôsobom neporušil právo žalovaných na spravodlivý súdny proces a nebol tak daný dôvod dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, žalovaní žiadnym spôsobom nekonkretizovali, akým postupom súdom došlo k ich údajnému porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, podané dovolanie bolo len

súhrnom všeobecných konštatovaní a kompilátom judikatúry. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku dostatočne vysporiadal s tvrdeniami, obsiahnutými žalovanými v podanom odvolaní - bod 17. Žalobkyňa uviedla, že v prípade porušenia práva na spravodlivý proces musí konanie, ako celok, vykazovať znaky nespravodlivosti a nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania, pričom jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bolo potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania. Napadnutým rozsudkom sa súd vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalovaných a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Žalobkyňa uviedla, že mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru bola vyhlásená riadne a v súlade so zákonom, čo preukázala v rámci konania pred súdom prvej inštancie. Žalovaní v rámci svojich podaní iba poukazovali na skutočnosť, že mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru nebola vyhlásená správne, avšak ani raz neuviedli dôvod, pre ktorý by bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky neplatné. Mimoriadna splatnosť pohľadávky bola žalobkyňou vyhlásená ku dňu 24. júla 2017 z dôvodu dlhodobého neplnenia si povinností vyplývajúcich z uzavretej zmluvy o splátkovom úvere zo strany žalovaných, a to v súlade bodom 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok, bodom 8.1. a 8.2. Obchodných podmienok a zároveň s bodom 8.1. Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s., účinných v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti teda nepredstavovalo reakciu žalobkyne na nezaplatenie konkrétnej splátky. Bolo dôsledkom dlhodobého neplnenia si povinností zo strany žalovaných, ktorí po dlhšiu dobu nesplácali úver riadne a včas, t. j. neplnili si svoje záväzky zo zmluvy o úvere. Nakoľko žalovaní boli v omeškaní so splátkami splatnými 20. mája 2017, 20. apríla 2017 a 20. marca 2017, veriteľ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyzval žalovaných 19. júna 2024 na úhradu omeškaného dlhu a súčasne ich upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradia, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru. Keďže žalovaní omeškaný dlh neuhradili, listom z 25. júla 2017 veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovaných, aby uhradili celú splatnú sumu pohľadávky. Žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal so začiatkom plynutia premľacej lehoty a správne posúdil, že žalobkyňou uplatnená pohľadávka nebola premľaná, pričom odvolací súd sa s argumentáciou súdu prvého stupňa plne stotožnil. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré priniesli zásadný prelom v judikatúre ohľadom začatia plynutia premľacej doby pri strate výhody splátok v spotrebiteľských veciach. Žalobkyňa pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pre splátku splatnú 20. marca 2017, premľacia lehota s poukazom na vyššie uvedené začala plynúť 21. júna 2017 a uplynula 21. júna 2020, a teda žalobkyňa si svoj nárok uplatnila včas, pred uplynutím premľacej lehoty. V konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom riadne preukázala výšku nou uplatňovanej pohľadávky, pričom žalovaní v podanom dovolaní iba opakovane poukázali na skutočnosti, ktorými sa súdy zaoberali v rámci prvostupňového a odvolacieho konania, avšak o týchto bolo súdmi rozhodnuté v rozpore s očakávaniami žalovaných. Súd prvej inštancie aj odvolací súd sa riadne vysporiadali so všetkými námietkami žalovaných, ktoré boli obsiahnuté v ich písomných podaniach, eventuálne v ich prednesoch na pojednávaniach súdu, pričom tieto považovali za nedôvodné, vyhovel žalobou uplatňovanému nároku v časti 192.967,82 eura. Žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ odmietol. Oprávnenému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %, eventuálne, aby dovolanie žalovaných 1/ a 2/ zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Dovolatelia vyvodzovali prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a namietali, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa nezaoberali otázkou posúdenia spornej pohľadávky, súd neuviedol riadne a vyčerpávajúco dôvody podstatné pre rozhodnutie a nedostatočne preskúmal dôkazy dôležité pre správne rozhodnutie.

11. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. III. ÚS 44/2022) uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Základné právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj

účastníka konania (strany sporu) zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania (strana sporu) uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (m. m. IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolačí súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaných, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

14. Judikatúrou konkretizovaný obsah práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je veľmi pestrý. Procesné elementy tohto práva zdôrazňujú „stanovený postup“, teda dodržanie procesných pravidiel v konaní ako celku pred všeobecným súdom. Nezávislosť jeho rozhodovania sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Jedným z takýchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, vylučujúcim svojvoľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2, ods. 3 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, kedy sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, alebo ignorujú kogentnú normu, či popierajú všeobecne akceptované chápanie dotknutého právneho inštitútu, treba také rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

16. V prejednávanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil nepreskúmateľnosť či nepredvídateľnosť predmetného rozhodnutia napadnutého dovolaním. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné sudy

zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

17. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie (s ktorým tvorí kompletizujúcu organickú jednotu) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú zrejmé podstatné skutkové tvrdenia žalovaných, ako aj opis dôkaznej situácie v konaní, odkaz na právnu úpravu ako aj jej aplikácia na zistený skutkový stav.

18. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal s námietkami dovolateľov, keď v bode 17. svojho rozhodnutia uviedol, že „K námietke žalovaných, podľa ktorých nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu zistil, že v priebehu konania žalovaní nenavrhovali vykonanie žiadnych dôkazov, namietali premlčanie uplatneného nároku žalobcu a spornosť uplatnenej pohľadávky, s čím sa však súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vyrovnal. Na preukázanie svojich tvrdení žalovaní nepredložili žiadne dôkazy, ich námietky voči uplatnenej pohľadávke zostali len v pozícii tvrdení.“

19. Dovolací súd poukazuje na bod 34. rozsudku súdu prvej inštancie, keď súd považoval za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovanými bola uzavretá zmluva u úvere, ktorá má spotrebiteľský charakter. Preto námietka dovolateľov, že sa súd prvej inštancie a ani odvolací súd nezaoberali spornou pohľadávkou neobstojí.

20. Dovolatelia rovnako namietali, že súd prvej inštancie a odvolací súd dostatočne nepreskúmali dôkazy - výpis z úverového účtu, splátky, upomienky a poplatky. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na body 44. a 45. rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorých je zrejmé, že už súd prvej inštancie sa týmito námietkami zaoberal: „44. Pohľadávka žalobcu ku dňu zosplatnenia bola vo výške 200.856,13 eur (č.l. 24) a pozostávala z istiny vo výške 194.471,30 eur, úrokov vo výške 6.237,88 eur a úrokov z omeškania vo výške 146,95 eur. Žalovaní po zosplatnení do podania žaloby vykonali úhrady vo výške 500,- eur, ktorú sumu žalobca započítal na istinu a žalovaná pohľadávka preto predstavuje sumu vo výške 193.971,30 eur. Žaloba v podaní zo dňa 17.01.2022 (č.l. 137) uviedol, že žalovaní na predmetný úver zaplatili celkovo sumu 68.543,31 eur, z čoho bola suma 4.228,70 eur započítaná na istinu, suma 63.319,42 eur na úroky, suma 468,41 eur na úroky z omeškania a suma 526,78 eur na poplatky. Z predložených výpisov z úverového účtu (č.l. 25 až 38) vyplýva, že žalovaní na úver uhradili celkovo sumu 69.546,79 eur. Súd preto ponížil sumu žalovanej istiny o sumu 1.003,48 eur (69.546,79 - 68.543,31), nakoľko mal za to, že žalovaní zaplatili na predmetný úver celkovo viac ako to tvrdil žalobca. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že žalovaní 1/, 2/, 3/ a 4/ sú povinní spoločne a nerozdielne žalobcovi zaplatiť sumu 192.967,82 eur. Po posúdení začiatku plynutia premlčacej lehoty v zmysle vyššie uvedených záverov, súd za nerozhodné pre vec považoval námietky žalovaných, že im nebolo zrejmé, pre ktorú konkrétnu splátku žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť daného úveru. Dôvodné neboli ani námietky týkajúce sa spôsobu splácania úveru, keďže ako uviedol zástupca žalobcu na pojednávaní, žalovaní mali nastavené progresívne splácanie úveru, pri ktorom v prvej polovici „života“ úveru väčšia časť splátky pripadá na úroky a menšia na istinu. K zmene dôjde približne po polovici splácania úveru, v závislosti od platobnej disciplíny. Pri rozložení splátky, teda ktorá jej časť bola započítaná na istinu a ktorá na úroky, je potrebné vychádzať z výpisu z úverového účtu, ktorý zobrazuje reálne zaplatené splátky a ich započítanie. Nie je možné vychádzať z amortizačnej tabuľky, ktorá je len prehľadom splátok v prípade riadneho splácania splátok úveru. Napríklad z výpisu z úverového účtu žalovaných za obdobie od 01.01.2012 do 31.12.2012 (č.l. 27) vyplýva, že istina úveru bola k 01.01.2012 vo výške 197.975,09 eur, zaplatili na splátkach sumu 11.314,- eur z toho suma 10.762,54 eur predstavuje čerpanie, úroky, poplatky a končený zostatok istiny úveru bol k 31.12.2012 vo výške 197.423,63 eur (t.j. na istinu zaplatili sumu 551,46 eur (11.314,- - 10.762,54). Tvrdenie žalovaných, že chceli na predmetný úver plniť, ale žalobca uzatvoril úverový účet a plniť už nemohli podľa názoru súdu nie sú relevantné, keď navyše žalobca toto tvrdenie poprel a žalovaní žiadnym

spôsobom nepreukázali, že by plnili inú sumu ako vyplýva z listín, ktoré sú súčasťou spisu.“

21. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zrejmé, ako a z akých dôvodov meritorne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. A keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vytvára v spätosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie organickú a kompletizujúcu jednotu, jeho odôvodnenie spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

22. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania v danej veci aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže odvolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania).

23. Relevanciu podľa § 421 ods. 1 CSP má právna otázka (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

24. Dovolatelia v dovolaní namietali nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom čo do výroku I. v otázke, či veriteľ (žalobca) bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva a pre ktorú konkrétnu splátku žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť daného úveru a či sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal so začiatkom plynutia premĺčacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka, čím porušil zákon § 185 a nasl. CSP. Dovolací súd zdôrazňuje, že k posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže odvolací súd pristúpiť, len ak sú splnené nižšie uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ nie je splnený niektorý z týchto predpokladov prípustnosti, dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V takomto prípade je tu bez ďalšieho dôvod na odmietnutie dovolania a odvolací súd ďalšie podmienky prípustnosti dovolania neskúma. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní. V preskúmvanej veci dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) sa vyššie uvedenými kritériami pre náležité uplatnenie odvolacieho dôvodu podľa § 421 CSP neriadil, keď zodpovedajúcim spôsobom nevymedzil nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom tak, ako to predpokladá ustanovenie § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Zároveň dovolací súd poukazuje na to, že dovolatelia vymedzili právne otázky s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu čo do výroku I. záviselo od vyriešenia týchto otázok. Odvolací súd však výrokom I odmietol odvolanie podané za žalovaných 3/ a 4/

Občianskym združením OPOS s tým, že občianskeho združenie nebolo oprávnené za nich podať odvolanie, keďže nebolo ich právnych zástupcom na odvolacie konanie (a zároveň nebolo ani stranou sporu), pričom dovolateľmi nastolené otázky nemajú súvis s týmto výrokom.

25. Po posúdení dovolania v súlade s § 124 ods. 1 CSP je zrejmé, že dovolatelia namietajú, že odvolací súd sa nezaoberal meritom ich odvolania, či bol veriteľ oprávnený zosplatiť úver a s tým súvisí aj otázka premlčania, či veriteľ bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva a pre ktorú konkrétnu splátku žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť daného úveru a či sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal so začiatkom plynutia premlčacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka, čím porušil zákon § 185 a nasl. CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno založiť na spochybňovaní skutkových záverov súdov nižších inštancií, pričom je zrejmé, že dovolateľmi nastolené otázky majú skutkovú povahu, nie právnu. Dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolací súd preto na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že nebola založená prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

26. Dovolatelia napadli rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu. Výrok I. rozsudku odvolacieho súdu sa ale netýka dovolateľov (ktorými sú len žalovaní 1/ a 2/) a výrokom II. odvolací súd odmietol odvolanie nakoľko bolo v ich prospech, preto dovolací súd v danej časti odmietol dovolanie v zmysle § 447 písm. b) CSP ako dovolanie podané neoprávnenými osobami. Dovolanie proti výroku III. a IV., v ktorej namietali vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietali nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

27. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.